

DEĞERLER EĞİTİMİ

(1)

* 18. Milli eğitim surası

* Değerler eğitiminde 4 genel süreç

1. Akıl yürütme ve mantığı teşvik etme
2. Empati geliştirme
3. Benlik saygısı geliştirme
4. İşbirliği "

Fatih
GÜLTEKİN

* Değer Öğretimi Yaklaşımları

① Değerlerin doğrudan öğretimi

- Öğretmen merkezli (Yönlendirici)
- Anlatım, gösterme, tekrar
- Tümdengelim
- Kural genellemeler Sunulur
- Öğrenci katılımı önemli
- Savunucusu Wilson
- Değerler tek başına bir konu olmalıdır
- Bağımsız değer ahlak eğitimi programı
- Öğretmen yetiştirkin tarafından evde, okulda öğretilir.

Telkin Yaklaşımı

- Öğretmen yetiştirkin anlatır
- Öğrenci ikna edilir
- Tekrar etme var

Davranış Pekileştirme

- Skinner
- Pekileştirme
- Görmezden gelme
- Ceza kullanılır

② Değer Geliştirme/Gercekleştirme
Değerleri Belirginleştirme Yaklaşımı

- John Dewey, Louis Raths, Merrill Harmin, Howard Kirchenbaum, Sidney Simon
- Hümanistik kuramdan etkilenmiş
- Temel amaç duygu ve düşüncenin farkına varıp ve değerlerini belirlemelerini sağlamak

- Öğrenci merkezli
- Öğrencinin hangi değere sahip olması gerektiği vurgulanmaz.
- Öğrenci düşünerek kendisi için önemli değeri kazanır.
- İkna zorlama yoktur.
- Bağımsız seçime yapılır.

Değerlerin başarıya ulaşmasında üç basamak

Seçme

- Özgür seçim için cesaretlendirilir
- Alternatif üretilir

Ödüllendirme

- Gerek mutlu ve tatmin olmalı
- Fırsat ve zaman verilmeli

Davranmak

- Seçtiği değer ile yaşanan değer uyumlu olmalı
- Uygun ortam oluşturulmalı

③ Değer Analizi Yaklaşımı

- Amerikan Sosyal Bilgiler Ulusal Kurulu tarafından geliştirilmiştir.
- Amaç öğrencinin değer hakkında karar verebilmesi için bilimsel araştırma ve mantıksal düşünmeyi kullanmasını sağlamak.
- Değerlerin belirlenmesi sürecinde eleştirel düşünme kullanılması gerekir.
- Zihinsel süreçlere, mantığa ve bilimsel araştırmalara odaklanmak gerekir.
- Sınıflarda değer tartışmalarının nasıl yapılacağını öğretmek gerekir.
- Ahlak Muhakeme yaptırmak
- Fikir yürütme

4. Bütüncül Yaklaşım (Kohlberg'in Adil Topluluk Okulları)

- İnsanlar 3 ahlak gelişimi evresinden geçer

Gelenek Öncesi

- Ceza İtaat
- Saf Gıkarıcı

Geleneksel

- İyi Çocuk
- Kanun Dizen

Gelenek Sonrası

- Toplumsal sözleşme
- Evrensel ahlak

- Değer öğretimi öğrencinin düşünme ve muhakeme yapabilme gücünü edinmesi üzerinde durulur.

- Öğretmen yargısı tek öküt değildir farklı görüşlerden birisi olarak sunulur.
= Ahlaki yargılara akıl yürütme ile ulaşılır.

- Okulların değerleri essiz ve temeldir.

- Okulda benimsenecek değerler bütün personelin katılımıyla demokratik belirlenmeli.

5. Gizilgüç (Örtük Program)

- Yazılı olmayan
- Ders dışı etkinlikler
- Okul atmosferi
- İdareci öğretmen davranışları
- Örtük program daha işlevseldir
- Ders konu olarak değerlere yer verilmesine gerek yoktur.

6. Karakter Eğitimi

- Bilisel, duygusal, davranışsal boyutları kapsar
- Örtük ve resmi program ile kazandırılmalı
- Okul insancıl ve sevgili topluluk
- İlgüdümlü motivasyon geliştirmek

7. Gözlem Yoluyla

- Öğrenciden önemli bir kişininumlu özelliklerini gözlenmesi istenilir
- Değerleri karşılaştırılması istenir
- Gözlenecek değerlere yönelik yönlendirme
- Gözlemlerin kendisine etkilerinin not etme
- Sonuçların sınıfta tartışılması

8. Model Olma

- Öğretmen hoşgörülü, kibar, sıcak olmalı
- Tarih ve edebiyat konuları ile değerleri aktarmalıdır.

9. Hizmet ederek

- Yaparak yaşayarak
- Uygulamak önemli
- Sosyallesme

★ Yeterlilik ve beceriler kapsamında.

Türkiye Yeterlilik Çerçevesi

10 Kök Değer

- adalet
- dostluk
- dürüstlük
- öz denetim
- sabır
- saygı
- sevgi
- sorumluluk
- vatanseverlik
- yardımseverlik

9 Yeterlilik ve Beceri

- anadilde iletişim
- yabancı dilde "
- matematik
- bilim ve teknoloji
- dijital yeterlilik
- öğrenmeyi öğrenme
- inşaat alma girişimcilik
- sosyal kamusal yeterlilik
- kültürel farkındalık ifade